

ที่ ๑๖๐๓/ ๑๐๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๖๕

มกราคม ๒๕๑๐

เรื่อง พ.อ.นายวรการบัญชา ขอบญาคเข้าทำประโยชน์บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ
เป็นการชั่วคราว เพื่อสร้างที่พักตากอากาศ จังหวัดเชียงใหม่

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

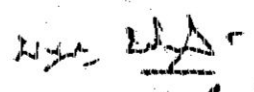
อ้างถึง หนังสือที่ กษ.๐๓๕๐/๗ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๑๐

ตามที่กระทรวงเกษตรได้พิจารณา เหตุขอขมให้จำริง ตลอดจนประวัติและ
ความสำคัญของป่าสงวนแห่งชาติแล้วเห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่สมควรที่จะกำหนดป่าสงวนแห่งชาติให้เป็นอุทยาน
แห่งชาติ แต่ป่าสงวนแห่งชาติมีความสำคัญมากกว่าป่าสงวนแห่งชาติธรรมดาโดยทั่วไป จึงเห็นสมควร
กำหนดให้ป่าสงวนแห่งชาติเป็นป่าสงวนแห่งชาติต่อไป โดยกำหนดหลักการเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ
รวม ๒ ประการ และได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๐ ลงมติเห็นชอบด้วย
ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ

จึงขอเรียนมา โฉนดในกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
ทราบแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายบุญ นริศ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

ที่ สร.๐๔๐๐/

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕

มกราคม ๒๕๐๐

เรื่อง พ.อ.นายวรการบัญชา ขอดำเนินการเข้าทำประโยชน์ที่ดินอยู่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
เป็นการชั่วคราว เพื่อสร้างที่พักตากอากาศ จังหวัดเชียงใหม่

เรียน รัฐ - มท. รัฐ - พก.

สิ่งที่ส่งมาด้วย มติที่เกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงเกษตรได้พิจารณาเหตุผล ข้อเท็จจริง ตลอดจนประวัติและความสำคัญ
ของป่าดอยสุเทพแล้วเห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่สมควรที่จะกำหนดป่าดอยสุเทพให้เป็นอุทยานแห่งชาติ แต่ป่า
ดอยสุเทพมีความสำคัญมากกว่าป่าสงวนแห่งชาติธรรมดาโดยทั่วไป จึงเห็นสมควรกำหนดให้ป่าดอย
สุเทพเป็นป่าสงวนแห่งชาติต่อไป โดยกำหนดหลักการเพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษ รวม ๒ ประการ และ
ได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ได้นำมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๐๐ ลงมติเห็นชอบด้วย
ตามที่กระทรวงเกษตรเสนอ
จึงขอขึ้นรับทราบ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายบุญชู นริศกุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติการ

๒๐๐
๕ มี.ค. ๕๐

๐๐๑๘๙ ม-๒๖๑
๕ / ๕๓ / ๑๐

4/10

ที่ กษ.๐๗๐๓/ ๗

กระทรวงเกษตร

๔ มกราคม ๒๕๑๐

เรื่อง พ.อ.นายวรการบัญชา ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นการชั่วคราว เพื่อสร้างที่พักตากอากาศ จังหวัดเชียงใหม่

กรมเวียง อาณา นายกรัฐมนตรี

ค.ร.
ม.ร.
๕ มี.ค. ๕๐

ซึ่งตั้งมาด้วย มีมติประวัติและความสำคัญของป่าคอยสุเทพ ๑ ชุด (เอกสาร ๔ แผ่น)

ด้วยกรมป่าไม้ได้เสนอขอให้กระทรวงเกษตรพิจารณาเรื่อง พ.อ.นายวรการบัญชา ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคอยสุเทพ เพื่อสร้างที่พักตากอากาศตรงบริเวณริมทางขึ้นไปวัดพระธาตุดอยสุเทพ กอน ก.ม.๔/๖๐๐ ท้องที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ ๕ ไร่ ๖๘ ตารางวา เป็นการชั่วคราว และป่านี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๐๒ กำหนดไว้เพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ แต่ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ ดังนั้น กระทรวงเกษตรจึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาราชการบ้านป่าไม้ กระทรวงเกษตร ครั้งที่ ๒๒/๒๕๐๘ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๘ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในชั้นนี้สมควรเสนอขอรับหลักการในค่านโยบายจากคณะรัฐมนตรีเสียก่อน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของป่าคอยสุเทพ ตลอดจนความรู้สึกในค่านิจใจของประชาชน ซึ่งควรจะได้มีนโยบายกำหนดหลักการเพื่อดำเนินการสำหรับป่าคอยสุเทพโดยเฉพาะเป็นกรณีพิเศษ เมื่อคณะรัฐมนตรีได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับป่าคอยสุเทพประการใดแล้ว ก็จะได้พิจารณาดำเนินการสำหรับรายของ พ.อ.นายวรการบัญชา ต่อไป จึงให้กรมป่าไม้รับเรื่องไปดำเนินการแล้วนำเสนอกระทรวงเกษตรพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ก.ร.
๕ มี.ค. ๕๐

บัดนี้ กรมป่าไม้ได้รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติและความสำคัญของป่าคอยสุเทพ ตามประเด็นที่ขอการทราบโดยครบถ้วน และได้เสนอกระทรวงเกษตรพิจารณาแล้ว กระทรวงเกษตรจึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาราชการบ้านป่าไม้ กระทรวงเกษตร ครั้งที่ ๗/๒๕๐๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๙ พิจารณาอีกครั้งหนึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบแล้วได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบในการพิจารณา ดังต่อไปนี้ คือ

1. ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2502 กำหนดที่จะจัดสรรที่ดินของรัฐบาลบริเวณป่าคอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ ซึ่งรวมอยู่ในจำนวน 14 แห่ง และในปัจจุบันนี้กระทรวงเกษตรได้กำหนดป่าคอยสุเทพเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 25 (พ.ศ. 2507) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2507 แล้ว แต่การกำหนดให้ป่าคอยสุเทพเป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ยังมีอุปสรรคอยู่มาก เนื่องจากตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยแต่อย่างใด แต่ขอเท็จจริงปรากฏว่าขณะนี้ป่าคอยสุเทพ ใ้มีราษฎรโดยเฉพาะพวกชาวเขา จำนวน 69 ครัวเรือน บุกรุกแผ้วถางป่าเข้าทำประโยชน์มีเนื้อที่กว้างขวาง นอกจากนี้ยังได้มีหน่วยงานของทางราชการเข้าอยู่อาศัยทำประโยชน์อยู่ก่อนแล้วหลายราย อาทิเช่น สถานีวนกรรมคอยสุเทพของกรมป่าไม้ สถานีเรการ์ของทหารอากาศอเมริกัน สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหวของกรมอุตุนิยมวิทยา ศูนย์การฝึกลูกเสือภาคเหนือของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานบำรุงทางสายพระธาตุคอกคอยสุเทพ ของแผนกโยธาจังหวัดเชียงใหม่ ถึงสูงส่งน้ำประปาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ของ 8 ลำปาง ของกรมประชาสัมพันธ์ บารั่วยแก้วขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นอกจากนี้ยังมีร้านค้าของเอกชนที่บริเวณหน้าวัดพระธาตุคอกคอยสุเทพ โดยเฉพาะหน่วยงานดังกล่าวนี้เป็นการยากที่จะให้รื้อถอนออกไปได้และยังไม่สะดวกแก่การควบคุมอีกด้วย จึงเห็นว่าขณะนี้ยังไม่เหมาะที่จะจัดเป็นอุทยานแห่งชาติ

2. หากจะกำหนดให้ป่าคอยสุเทพเป็นป่าสงวนแห่งชาติต่อไป ก็มีผลเสียในด้านการอนุญาตให้บุคคลเข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ในเขตป่าดังกล่าว ซึ่งนับวันคงจะมีผู้ขอเข้าทำประโยชน์โดยไม่มีที่สิ้นสุด จึงไม่สะดวกแก่การควบคุมและเป็นเหตุให้ไม่สามารถที่จะรักษาสภาพธรรมชาติอันสวยงามไว้ได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 นี้เปิดโอกาสให้บุคคลเข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ได้ง่าย

3. โดยที่ป่าคอยสุเทพมีความสำคัญกว่าการที่จะกำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เพราะเป็นสถานที่ที่ราษฎรถือว่าเป็นสถานบูชาเมืองเป็นปูชนียสถาน และนับวันก็เป็นที่ตั้งพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ซึ่งเป็นที่ประทับและรับรองแขกผู้มีเกียรติชาวต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบันอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีความสวยงามตามธรรมชาติซึ่งไม่มีสถานที่แห่งใดทั้งอยู่ในเมืองในลักษณะนี้อีกแล้วทั่วราชอาณาจักร ป่าคอยสุเทพจึงไม่เหมาะสมที่จะจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดให้คงเหลือถาวรและขอเท็จจริงได้

4. เมื่อป่าคอยสุเทพไม่เหมาะสมที่จะจัดเป็นอุทยานแห่งชาติและทั้งไม่เหมาะสมที่จะจัดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามเหตุผลและขอเท็จจริงดังกล่าวแล้วข้างต้น คณะกรรมการพิจารณาการกำหนดป่าไม้ กระทรวงเกษตร ได้พิจารณาโดยละเอียดรอบคอบแล้วเห็นสมควรนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณากำหนดให้ป่าคอยสุเทพเป็นป่าสงวนแห่งชาติพิเศษ โดยมีเงื่อนไขแตกต่างจากป่าสงวนแห่งชาติธรรมดาทั่วไป ดังนี้

4.1 ห้ามมิให้อนุญาตให้บุคคลเข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ใด ๆ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าคอยสุเทพ ยกเว้นเฉพาะในกรณีต่อไปนี้

- ก. ผู้ที่อาศัยอยู่เดิมให้อยู่ต่อไปได้จนชั่วชีวิตของผู้นั้นเท่านั้น
- ข. สำหรับผู้ที่ไปปลูกพืชผลอาศัยอยู่เดิม ก็ผ่อนผันให้อยู่ต่อไปจนชั่วชีวิต ทั้งนี้ ให้มีเงื่อนไขประกอบใบอนุญาตให้รักกุม

ค. สำหรับผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการใด ๆ เพื่อรับประโยชน์จากป่าสงวนแห่งชาติ เช่น การระบึกหิน หรือขุดแร่ ก็ให้ประกอบกิจการนั้นต่อไปได้จนกว่าจะหมดอายุใบอนุญาต

4.2 เพื่อเป็นการรักษาค้นน้ำป่าหาร ปฐมนิยสถาน และพระราชฐาน ฯลฯ ตลอดจนพิพาทที่ชนชาติดั้งเดิมยอมให้กำหนดหลักการไว้เป็นกรณีพิเศษว่า บริเวณตอนใดกำหนดมิให้มีสิ่งปลูกสร้างหรือโครงการเพื่อการใดให้เป็นการแน่นอนไว้ด้วย

กระทรวงเกษตรได้พิจารณาความรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการค้าน้ำป่าไม้ กระทรวงเกษตร แล้วเห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่สมควรที่จะกำหนดป่าคอยสุเทพให้เป็นอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากไม่เหมาะสมในหลักการและไม่ถึงขั้นที่จะเป็นอุทยานแห่งชาติได้ เพราะได้มีการเข้าไปอยู่อาศัยกันมาก่อน แต่ป่าคอยสุเทพมีความสำคัญมากกว่าป่าสงวนแห่งชาติธรรมดาโดยทั่วไป ตามเหตุผลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงเห็นสมควรกำหนดให้ป่าคอยสุเทพเป็นป่าสงวนแห่งชาติต่อไป โดยกำหนดหลักการเพิ่มเติม รวม 2 ข้อ ตามข้อเสนอของที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาการค้าน้ำป่าไม้ กระทรวงเกษตร เป็นกรณีพิเศษ

จึงขอกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้เสนอบันทึกประวัติและความสำคัญของป่าคอยสุเทพ จำนวน 1 ชุด (เอกสาร 4 ฉบับ) มาเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

Report
(พระประกาศสหกรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

กรมป่าไม้

ประวัติและความสำคัญของปากออยสุเทพ

1. ประวัติเกิ่มีทั้งแต่ต้นถึงปัจจุบัน

1.1 คอยสุเทพ หรือทิวเทือกเขาซึ่งตั้งอยู่คั่นแถบคว้นคอกของตัวเมืองเชียงใหม่ ที่เรียกกันว่า "คอยสุเทพ" ได้มีชื่อมาจากสุเทวณีนหรือถ้ำว่าสุเทพซึ่งได้ยกเอาพื้นที่เขาสูงนี้เป็นที่บำเพ็ญตะบะ เมื่อ 1308 ปีล่วงมาแล้ว ในปี พ.ศ.1835 เมื่อพระเจ้าเม็งรายทรงเลือกที่สร้างเมืองเชียงใหม่ ก็ทรงเลือกเอาคอยสุเทพเป็นหลักชัยมงคล

1.2 พระราชคฤศนคอยสุเทพ ปรากฏตามประวัติมีพระมหาเถระองค์หนึ่งเป็นชาวสุโขทัย ซึ่งได้ศึกษาพระไตรปิฎกตามแบบลังกาจากพระอาจารย์ชื่อว่าพระอุทุมพรมหาสวามี ณ เมืองเมะกะมะ จนแตกฉานแล้วกลับมาอยูกรงสุโขทัย คืนวันหนึ่งพระมหาเถระฝันว่า มีพระบรมธาตุของพระพุทธเจ้าอันพระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงแจกมาไว้ในแคว้นสุวรรณภูมิแต่ก่อน บรรจุน้อยใกล้ ๆ กับเจดีย์ร้างที่เมืองบางจา ในแคว้นสุโขทัย มีต้นเข็มใหญ่ขึ้นเป็นพุ่มกลายมานั่งเป็นเครื่องหมาย พระมหาสมณะเถระจึงได้เดินทางไปค้นคว้าหาที่พบพระบรมธาตุจริงตามฝัน มีลักษณะโคเทพาเมล็ดข้าวเขียวมีสีดังทองอุไร บรรจุน้อยในถ้ำ จึงได้นำไปถวายพระเจ้ากรุงสุโขทัย แต่พระเจ้ากรุงสุโขทัยไม่ทรงเชื่อถือก็ทรงอนุญาตให้พระมหาสมณะเถระนำไปเก็บรักษาไว้ทางประเทศลานนาไทย

ปรากฏตามพงศาวดารโยนก ว่าพระบรมธาตุจากเมืองบางจານี้ พระมหาสมณะเถระได้ถวายพระเจ้ากือนา (รัชกาลที่ 6) แห่งราชวงศ์เม็งรายเจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ (ระหว่าง พ.ศ.1810 ถึง 1839) พระเจ้ากือนาได้ทรงให้ทำการสมโภชพระบรมธาตุขึ้น พระบรมธาตุได้แสงปรากฏหารทาง ๆ และโคกลายเป็นสององค์เท่า ๆ กัน พระเจ้ากือนาจึงได้ทรงให้สร้างวัดขึ้นที่ป่าไม้ทะยอม ให้ชื่อว่าวัดบุญยารามและได้บรรจุพระบรมธาตุองค์ใหม่ไว้ที่พระเจดีย์วัดนี้ ซึ่งมีปัจจุบันเป็นวัดสวนดอก ส่วนพระบรมธาตุองค์เดิมทรงอยู่เชิญขึ้นบนหลังช้างพระที่นั่งแล้วทรงอธิษฐานเสี่ยงช้างแล้วปล่อยไป ช้างพระที่นั่งบ้ายหน้าจากในเวียงออกทางประตูสวนดอกเดินทางตรงขึ้นคอยสุเทพไปถึงฉาลาคช้างโคใหญ่คอบุญครูหนึ่งแล้วจึงออกเดินทางขึ้นคอยสุเทพต่อไป จนถึงเขาสูงนี้ช้างโคใหญ่ก็ไม่ยอมเดินทางต่อไปอีก ณ ตรงที่ช้างหยุดนี้เอง พระเจ้ากือนาจึงทรงให้สร้างพระเจดีย์แล้วบรรจุพระบรมธาตุไว้ เมื่อ พ.ศ.1929 จึงเรียกกันว่า "พระธาตุสุเทพ" ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ส่วนช้างพระที่นั่งอยู่ต่อมาไม่นานก็ตายลง จึงได้จับฝังและก่อพระเจดีย์ไว้ยอดเขาอีกลูกหนึ่ง ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งสถานีวิวนกรมคอยสุเทพ ของกรมป่าไม้

1.3 สิ่งก่อสร้างของหน่วยราชการ มีสถานีวิวนกรมคอยสุเทพ อุทยานแห่งชาติคอยสุเทพ ของกรมป่าไม้ สถานีเรดาร์ของทหารอากาศอเมริกัน สถานีตรวจวัดแผ่นดินไหวของกรมอุตุนิยมวิทยา ศูนย์การฝึกลูกเสือภาคเหนือ ของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนกิ่งก้านยาวทางสายขึ้นพระธาตุสุเทพของแผนกโยธาจังหวัดเชียงใหม่ ถึงสูงส่งน่าประหลาด ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถานีถ่ายทอดโทรทัศน์ของ 8 ลำปาง ของกรมประชาสัมพันธ์ และบารวยแก้ว ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1.4 พระราชฐาน มีพระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ที่ประทับในคราวแปรพระราชฐานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งได้เลือกสถานที่และได้ทรงให้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2505

8/10

1.5 เอกชนที่เข้าไปอยู่อาศัยภายในบริเวณป่าคอยสุเทพ เมื่อปี พ.ศ.2503 ได้ทำการสำรวจ มีเอกชนที่มีไร้วางเช่าเข้ามาแล้ว เข้าอยู่อาศัยจำนวน 69 ราย

2. ความสำคัญของป่าคอยสุเทพ

2.1 ป่าคอยสุเทพทางราชการได้เริ่มเข้าดำเนินการเพื่อคุ้มครองและสงวนเมื่อปี พ.ศ.2488 โดยคณะกรรมการจังหวัดเชียงใหม่ได้พิจารณาดำเนินการขอประกาศกำหนดป่าคอยสุเทพ-ปุย ให้เป็นป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสมบัติของแผ่นดิน

พ.ศ.2478 โดยเสนอกระทรวงเกษตรธิการพิจารณาดำเนินการ

เมื่อ พ.ศ.2492 ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตหวงห้ามที่ดินในท้องที่ตำบลโป่งแยง ตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่วาง ตำบลช้างเผือก ตำบลสุเทพ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองควาย และตำบลบางปลาร้า อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 66 ตอน 28 วันที่ 17 พฤษภาคม 2492)

เมื่อ พ.ศ.2495 ทางราชการกรมป่าไม้ได้เข้าดำเนินการสำรวจรังวัดหมายเขตป่าคอยสุเทพแปลงนี้เพื่อสงวน โดยป่าไม้เขตเชียงใหม่เป็นผู้ดำเนินการ การสำรวจรังวัดหมายเขตป่าเพื่อสงวนได้เสร็จสิ้นลงเมื่อ พ.ศ.2497 ป่าไม้เขตเชียงใหม่ได้รวบรวมหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับป่าคอยสุเทพส่งให้จังหวัดเชียงใหม่เพื่อพิจารณาดำเนินการเสนอกระทรวงเกษตรธิการและขอแต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ.2481 ต่อไป ซึ่งมีที่ป่าคอยสุเทพแห่งนี้ได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ 25 (พ.ศ.2507) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ (ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 81 ตอนที่ 124 ลงวันที่ 31 ธันวาคม 2507)

2.2 ป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าคอยสุเทพ" มีไม้หวงห้ามชนิดไม้สัก ไม้ยาง ไม้ตะเคียน ไม้ประดู่ ไม้เก้ง ไม้รัง ไม้พลอง ไม้แดง ฯลฯ ซึ่งเป็นไม้ที่มีค่าจำนวนมาก และมีของป่ากับทรัพยากรอื่น ๆ อีกมากมาย เป็นป่าต้นน้ำลำธาร เป็นถิ่นอาศัยของสัตว์หายากและหายากหลายชนิดของสัตว์ป่าและพันธุ์พืชหายากของราษฎรบ้านต๋อนต๋อนอำเภอแม่วาง ของลำห้วยแก้ว ห้วยช้างเผือก ไหลลงห้วยเชียงต๋อนอำเภอเมืองเชียงใหม่ และของลำห้วยแม่เหียะ ห้วยแม่สะ ซึ่งไหลลงห้วยเชียงต๋อนไป ส่วน ของราษฎรแถบอำเภอหางดง ลำห้วยต่าง ๆ ที่กล่าวนี้ มีน้ำไหลอยู่ตลอดปี เป็นป่าภูเขาที่มีทัศนียภาพสวยงามตามสภาพธรรมชาติ และอยู่ใกล้กับตัวเมืองเชียงใหม่ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน และเป็นที่ยังคงคุณค่าจากทางดินมาที่น้ำจืด เป็นจำนวนมาก ๆ

2.3 ความรู้สึกในก้นจิตใจของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดเชียงใหม่ตลอดทั่วไปถึงจังหวัดใกล้เคียงภาคเหนือ ต่างมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระธาตุสุเทพ และป่าคอยสุเทพแห่งนี้ซึ่งมีความเลื่อมใสศรัทธา อันมีความสำคัญเหนือชีวิตวิญญาณของชาวเชียงใหม่และประชาชนชาวภาคเหนือทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นในแง่ปณิธานอันผูกพันอยู่กับประวัติศาสตร์ ศาสนา ขนบประเพณี หรือแม้แต่ในด้านการเศรษฐกิจ สำหรับในก้นจิตใจของประชาชนชาวเชียงใหม่และชาวภาคเหนือที่มีต่อพระธาตุสุเทพและป่าคอยสุเทพแห่งนี้ อดีตกาลผ่านมาย่อมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน เช่น การสร้างถนนสายขึ้นพระธาตุสุเทพ

ซึ่งมีระยะทางยาว 10 กิโลเมตรเศษ รัฐบาลกะงบประมาณเพื่อการสร้างถนนสายนี้เป็นจำนวนเงินหลายล้านบาท และจะใช้เวลาสร้างเป็นแรมปี แต่จนกระทั่งบัดนี้ การสร้าง เติม ขยาย ตลอดจนการบูรณะปรับปรุงก็ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร เพียงแต่การทอดเติมเสริมถนนสายเก่าซึ่งสำเร็จขึ้นจากความอุสาหวิริยะภาพของครูบาศรีวิชัยซึ่งเป็นพระภิกษุชาวฉานนาองค์หนึ่ง ที่ขณะจิตใจประชาชนชาวภาคเหนือ พอทราบปรารภกันว่า พระบรมราชาสุเทพเป็นที่เคารพบูชาของประชาชนชาวพุทธทั้งหลาย แลถนนหนทางที่จะขึ้นไปเพื่อนมัสการไม่สะดวก ท่านมีความประสงค์จะสร้างเป็นถนนที่สามารถให้รถยนต์ขึ้นไปได้ถึงพระธาตุสุเทพ เพื่อให้มหาชนชาวพุทธทั้งหลายได้ขึ้นไปนมัสการพระธาตุสุเทพ ได้สะดวกสบาย ข้าราชการสร้างถนนสายขึ้นพระธาตุสุเทพนี้ได้กระโดดออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั้งแถบภาคเหนือ ประชาชนชายหญิงต่างหาเครื่องมือเครื่องใช้คนละไม้ละมือเตรียมเสบียงอาหารตามหาหมากมาอย่างมีกฟ้ามวิเศษ พอมาถึงทางคนต่างก็จัดทำที่พักกันเองตามแถบบริเวณเชิงคอยสุเทพ แล้วช่วยกันลงมือบุกเบิกกันสร้างซุกสกกักกันหินสร้างเป็นถนนจนสามารถให้รถยนต์ขึ้นไปได้ถึงพระธาตุสุเทพสำเร็จสมความมุ่งหมาย ด้วยกาลเวลาอันรวดเร็ว เพียง 5 เดือน 22 วัน (เริ่มลงมือทำเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2477 เสร็จเรียบร้อยเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2478) โดยไม่ต้องเสียเงินทองหรืองบประมาณแผ่นดิน และโดยที่ไม่ต้องเกณฑ์บังคับแรงงานแต่อย่างใด เป็นการกระทำด้วยศรัทธาและเสียสละแรงงานด้วยวิสุทธิใจของปวงชนชาวพุทธแห่งภาคเหนือ นับได้ว่าพระธาตุสุเทพเป็นสถานที่เคารพบูชาของชาวพุทธแห่งนั้น ตลอดถึงถนนหนทางขึ้นไปยังพระธาตุ บรรพบุรุษได้สร้างไว้ให้เป็นมรดกทอดทอดด้วยหยาดเหงื่อแรงงานแห่งการเสียสละสามัคคี ประชาชนชาวเชียงใหม่และชาวเหนือทั่วไปยิ่งเพิ่มความปรีดาปราโมทย์เป็นที่ยิ่ง เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันพระองค์ท่านได้ทรงเลือกเอาคอยสุเทพสร้างพระตำหนักที่ประทับ และเป็นที่รับรองราชอาคันตุกะต่างประเทศ และเมื่อทางราชการกรมป่าไม้ได้เข้าดำเนินการสงวนป่าคอยสุเทพให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ความทองแดงก็ยิ่งทวีเพิ่มขึ้น ไม่ประสงค์ที่จะให้บุคคลใดหรือองค์กรใด ๆ เข้าไปทำการใด ๆ ให้เป็นการเสื่อมเสียสภาพป่าธรรมชาติถึงความนี้ด้วยเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่ประสงค์ที่จะให้ประชาชนชาวต่างถิ่นที่มาพบเห็นคุณคุณได้ว่า รู้จักแต่การรื้อถอนถ่อนยุ บังคับช่วยกันสร้างพระจักรวาลองค์ให้ดีขึ้น ความนึกคิด หรือข้อคำใด ๆ อันจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ภูเขาคอยสุเทพนั้นย่อมหมายถึงรอบแวลอันเหวอะหะที่จารึกแบบแผนอยู่ในดวงจิตของชาวเชียงใหม่และคนเมืองเหนือทั่วไปอย่างไม่มีวันจะลบออก

3. ขอบเขตและแผนผัง

3.1 อาณาเขตป่าสงวนแห่งชาติ "ป่าคอยสุเทพ" ได้ครอบคลุมพื้นที่ถึง 3 อำเภอ คืออำเภอแมริม อำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอหางดง เครื่องหมายต่าง ๆ ของป่าสงวนแห่งชาติแปลงนี้ เท่าที่ได้ประกาศการณียังไม่อยู่ในระดับมาตรฐานที่จะยึดเป็นหลักฐานที่แน่นอนได้มากนัก จึงควรจะได้สำรวจขอบเขตเพิ่มเติมเสียใหม่ เพื่อความเหมาะสมแก่การสมัยและควรจะได้ทำการคัดถนนให้รอบบริเวณป่าสงวนแห่งชาติแปลงนี้ตามพิกัดกับหมู่บ้านและที่ทำกินของราษฎร เพื่อป้องกันการบุกรุกอันเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยากแก่การแก้ไข

3.2 การจกัวางมั่ง ควรมีโครงการที่จะดำเนินการควบคู่กันไปกับการดำเนินการเพื่อจัดป่าสงวนแห่งชาติ "ป่ากอยสุเทพ" ให้เป็นวนอุทยานแห่งชาติ จะต้องสำรวจให้ไคข้อมูลทีแท้จริงและแน่นอนว่า ตอนไคจะกำหนดไว้เพื่อการไค ซึ่งปลูกสร้างกลอดถึงวัสดุปลูกสร้างทาง ๆ ของผานการทรวสอมจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลอย่างรอบคอบ

3.3 กรณีหมู่บ้านชาวเขา หากรัฐบาลมีนโยบายจะให้ยกต่อไป ควรให้อยู่ไคในลักษณะเป็นส่วนประกอบเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและพักผ่อน และควรกำหนดขอบเขตที่อยู่ให้แน่นอน หั้งนี้ จะต้องดำเนินการสำรวจทั่วทั้งป่า เพื่อหาสถิติข้อมูลทีแน่นอน

4. ทางพิจารณาและวิธีการ

4.1 ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2502 ไคกำหนดหลักการที่จะให้ป่ากอยสุเทพ จักตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติในจำนวน 1 ใน 14 ป่าที่กำหนดไว้ห้วราชอาณาจักร แต่ปัจจุบันนี้ ป่ากอยสุเทพ มีฐานะเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 การที่จะรับพิจารณาว่า บุคคล หรือกระทรวง ทะบวง กรม หรือองค์การไค ๆ ขอเข้าทำประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติกอยสุเทพ ก็มีระเบียบ และกฎกระทรวง เป็นแนวทางถือปฏิบัติอยู่แล้ว

4.2 สำหรับข้อเท็จจริงที่ว่า ปัจจุบันไคมีผู้เข้าไปทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่แล้วหลายรายนั้น น่าจะไคเป็นข้ออ้างที่ยกขึ้นมาเป็นมากรการพิจารณา เพราะผู้ไคเข้าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์เหล่านั้น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ไคให้อำนาจคณะกรรมการป่าสงวนแห่งชาติ ที่จะพิจารณาคำเนินการอย่างรัดกุมอยู่แล้ว ซึ่งคณะกรรมการจะไคพิจารณาคำเนินการต่อไป

วันที่ 4 มีนาคม 2509

ลงชื่อ เชิด อัยยาศัยวิสุทธิ์
(นายเชิด อัยยาศัยวิสุทธิ์)
ป่าไม้เขตเชียงใหม่

ลงชื่อ วิศิษฎ์ สังขณลิพัธ์
(นายวิศิษฎ์ สังขณลิพัธ์)
ป่าไม้จังหวัดเชียงใหม่

สำเนาถูกทวง